

Секція: Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку підприємства

**НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИВАБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО
КЛІМАТУ В УКРАЇНІ ДЛЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ**

Т.П. Басюк, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Малий бізнес як інституційний сектор економіки давно став домінуючим за чисельністю та обсягами виробництва у провідних країнах світу. Так, в країнах ЄС на долю малого підприємництва припадає біля 50-60% ВВП [3]. На нашу думку, в сучасних умовах малий бізнес в Україні міг би стати потужним драйвером для росту, адже наразі мале підприємство в Україні незаслужено занедбано і забезпечує отримання лише 15% ВВП [2] при тому, що в середньому та малому бізнесі сьогодні зайнято майже 60% працездатного населення, а також відбувається 52,2% продажів товарів та послуг. [1]

На сучасному етапі розвиток малого бізнесу ускладнений існуванням цілої низки проблем, які обумовлюють формування низького рівня привабливості інвестиційного клімату в Україні. На нашу думку, основними чинниками, які формують несприятливе інвестиційне середовище для розвитку малого підприємництва, є: нестабільність законодавства, ускладненість системи оподаткування, недостатність інфраструктурних елементів для підтримки малого бізнесу, відсутність цілісного державного підходу щодо стратегічних напрямів розвитку малого підприємництва в Україні та відповідної фінансово-кредитної підтримки малих підприємств, нерозвиненість фінансових ринків, що обмежує доступ до фінансових ресурсів і кредитування малого бізнесу.

Вищезначені проблеми та дослідження шляхів їх вирішення на основі досвіду розвинених країн дають можливість викласти авторське бачення основних напрямків підвищення привабливості інвестиційного клімату для розвитку малого бізнесу в Україні.

По-перше, на рівні держави необхідним є генерування системи правил функціонування суб'єктів науково-технологічного ринку та контроль

дотримання їх виконання через формування сприятливого інституційного середовища та інноваційної інфраструктури.

По-друге, як показує досвід європейських країн (Англії, Німеччини, Франції, Польщі, Португалії), вкрай необхідним є створення в Україні так званих інноваційних центрів [4]. Основними їх функціями мають бути: обмін науково-технічною та економічною інформацією, надання консультацій з питань інноваційного проектування, можливостей фінансування і використання структурних фондів ЄС; збір, систематизація і передавання інформації про інноваційні можливості регіону; пошук і посередництво іноземних та проектних партнерів; організація та проведення семінарів з питань інноваційної діяльності, впровадження інновацій на підприємствах, можливостей фінансування і залучення коштів програм технічної допомоги ЄС, інноваційного розвитку регіону; консультаційна допомога в процесі розробки і управління інноваційними проектами, надання послуг з підготовки тендерів і заявок на державне фінансування проектів.

По-третє, застосування адекватної податкової політики з боку держави та зниження податкового тиску на малий бізнес. В рамках цього напрямку доцільна, з нашої точки зору, реалізація двох основних заходів:

- встановлення визначеного часового «лагу» із нульовим рівнем оподаткування для малих підприємств, які розпочинають свою діяльність;
- спрощення шкали сплати єдиного податку для малих підприємств.

По-четверте, проблема державної фінансово-кредитної підтримки може бути вирішена на основі створення та підтримка мережі малих кооперативних банківських установ, в компетенцію яких входило б пільгове кредитування економічно обгрунтованих бізнес-планів малих підприємств, цільове фінансування територіальних програм розвитку підприємництва в пріоритетних галузях територіальної економіки, здійснення лізингових операцій, що значною мірою зняло б напругу в матеріально-технічному забезпеченні суб'єктів малого підприємництва, які функціонують у сфері виробничого бізнесу. Цей крок

дозволить розширити базу кредитування та зниження відсоткових ставок для суб'єктів малого підприємництва.

По-п'яте, проблема привабливості інвестування в розвиток підприємств малого бізнесу має вирішуватись, на нашу думку, на основі реалізації наступних заходів:

1) вдосконалення діючої амортизаційної політики шляхом збільшення бази нарахування амортизації та її розмірів для малих підприємств. Це створить передумови до розширення інвестиційних можливостей підприємств на основі спрямування накопичених амортизаційних відрахувань для придбання нових активів підприємцями;

2) державне стимулювання інвесторів, фінансово-кредитних установ до підтримки саме промислових та сільськогосподарських малих підприємств. Ці підприємства не належать до сфер зі швидкою окупністю капітальних вкладень, в зв'язку з чим втрачають інвестиційну привабливість як для вітчизняного, так і для іноземного інвестора. Труднощі з отриманням кредитів зумовлені їх короткостроковістю, високою вартістю позичкового капіталу і вимогою ліквідної застави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. В Україні стартував проект розвитку об'єднань малого і середнього бізнесу на 1,053 млн доларів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-startuvav-proekt-rozvitku-obednan-malogo-i-serednogo-biznesu-na-1053-mln-dolariv>.
2. Соціально-економічний розвиток України за січень-липень 2015 року. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Финк Т. А. Малый и средний бизнес: зарубежный опыт развития [Текст] / Т. А. Финк // Молодой ученый. — 2012. — №4. — С. 177-181.
4. Яцкевич І.В. Організаційно-економічні форми взаємодії малого і великого підприємництва в телекомунікаційній сфері. Монографія/ І.В.Яцкевич.- Одеса: Од.нац.акад. зв'язку ім.. О.С.Попова, 2010.-216с.